

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 09.12.2005
Sayı : 9467

7/11704

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımı Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Abdullah Gül'ün yazılı olarak cevaplandırmasını bilgilerine sunarım.

Yücel ARTAKTAŞ
İğdir Milletvekili

Bilindiği üzere, Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı Hakkında 189 s. KHK, bu KHK'ya dayanılarak çıkartılan Bakanlar Kurulu Kararları ve Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında 4009 s. Kanun, ülkemizin yurtdışında örgütlenmesine ve yurtdışı atamalarına ilişkin esasları belirlemiştir. Bu mevzuat, tüm kamu kurum ve kuruluşlarının yurtdışı teşkilatının nasıl ve hangi merkezlerde kurulacağı, ihtisas birimlerinin isimleri ve görevleri, gerek Dışişleri Bakanlığı memurları gerek diğer kamu kurum ve kuruluşları görevlilerinin atamaları, ünvanları ve çalışma yöntemleri gibi hususları detaylı bir şekilde düzenlemektedir. Ayrıca, söz konusu 189 s. KHK'nın 5. maddesine göre, "Geçici özel diplomatik temsilcilikler Bakanlar Kurulu Kararı; geçici ihtisas birimleri ve dış temsilcilik niteliği taşımayan geçici yurtdışı teşkilatı ortak kararname ile kurulur."

Aynı KHK'nın 12. maddesine göre de, "Misyon ve konsolosluk şefleri kendilerine bağlı olarak kurulan yurtdışı teşkilatındaki memur ve diğer görevlilerin amiridir; bu sıfatla söz konusu memur ve diğer görevliler üzerinde amirin sahip bulunduğu bütün yetkileri kullanırlar." Keza, Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında 4009 s. Kanunun 24. maddesi de, "Büyükelçi, nezdinde görevli bulunduğu ülke veya ülkelerde Türkiye Cumhuriyeti Devletini ve Cumhurbaşkanını temsil eder ve o ülkede Büyükelçiliğe bağlı bütün birimlerin amiridir." hükmünü içermektedir.

Bunların yanı sıra, Genel Kadro ve Usulü Hk. 190 s. KHK, kamu kurum ve kuruluşlarına ait kadroların ihdası, iptali ve kullanılmasına dair esas ve usulleri ayrıntılı bir şekilde düzenlemektedir.

Tüm bu yasal düzenlemelerin varlığına karşın, mevzuatımızda yeri olmayan "T.C. ... Büyükelçiliği DTM Ofisi", "T.C. ... Büyükelçiliği Geçici Ticaret Temsilciliği" gibi ihtisas birimlerinin bazı büyükelçiliklerimizde kurulmuş olduğu ve büyükelçiye bağlı olan bu birimlerin yöneticilerinin hiçbir kanunda bulunmayan "DTM Temsilcisi", "Ticaret Temsilcisi" gibi ünvan ve kadroları kullandıkları görülmektedir. Yanı sıra, bunlardan bir bölümünün söz konusu ofisler için büyükelçilik binaları dışında ofisler kiraladıkları veya satın aldıkları bilinmektedir. Ayrıca, Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığının www.dtm.gov.tr adresindeki web sitesinin yurt dışı teşkilatı bölümünde "Ülkeler Nezdinde Ofislerimiz" başlığı altında söz konusu geçici ihtisas birimleri, adresleri ve yöneticilerinin isimleri sayılmaktadır.

Bu açıklamalarla bağlantılı olarak:

- 1- Hangi kanuna dayanılarak hangi büyükelçiliklerimizde bu tür birimler kurulmuştur?
- 2- Bunlardan hangileri büyükelçilik binaları dışındaki binalarda/ofislerde hizmet vermiştir/vermektedir? Bu ofislerin hangileri kiralanmıştır? Hangileri satın alınmıştır?
- 3- Büyükelçiliklerdeki söz konusu ihtisas birimlerinin başına atanan kişilere "DTM Temsilcisi", "Dış Ticaret Temsilcisi" ve "Geçici Ticaret Temsilcisi" ünvanları hangi Kanuna göre nasıl verilmiştir? Eğer yasal dayanağı yoksa bu kişiler bu ünvanları nasıl kullanabilmektedir?

4- Söz konusu geçici ihtisas birimlerinin kurulmasında Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı Hakkında 189 s. KHK hükümlerine uyulmuş mudur? Uyulmuş ise söz konusu ihtisas birimlerinin kurulmasına ilişkin ortak kararnamelerin tarih ve sayıları nedir? Uyulmamış ise söz konusu geçici ihtisas birimlerinin kurulması hangi mevzuat hükümlerine göre yapılmıştır?

5- Bu birimlere atamalar 189 s. KHK hükümlerine göre mi yapılmıştır? Bu atamalarda diğer yurt dışı atamalarında olduğu gibi, Dışişleri Bakanlığının bilgisi ve onayı bulunmakta mıdır? Bulunmamakta ise Dışişleri Bakanlığının bu yasal görevini yapmamasının sebebi nedir?

6- Bu birimlere atanan kişilerin, yabancı dil, mesleki bilgi, temsil yeteneği ve yurt dışı görevin gerektirdiği diğer şartlar bakımından yetersizlikleri konusunda ilgili büyükelçilerimizden herhangi bir şikâyet alınmış mıdır? Alınmış ise ne işlem yapılmıştır?

7- Kanunlara aykırı bir şekilde büyükelçiliklerde bu birimlerin kurulmasına ve yine maiyetlerindeki söz konusu personelin kanunlarda bulunmayan ünvanları kullanmalarına göz yummaları nedeniyle, bunların amirleri olan büyükelçiler hakkında herhangi bir soruşturma ya da işlem yapılmış mıdır? Yapılmışsa sonuçları nelerdir? Yapılmamışsa yapmayı düşünüyor musunuz?